

Nemocnost a karenční doba

Karina Kubelková

Hlavní analytička

Hospodářská komora České republiky

www.komora.cz

Sociální politika (5HP201), 3. prosince 2018, 18:00

Struktura

- Jak to funguje, když je někdo nemocný? Kolik dostane peněz?
- Proč byla zavedena karenční doba a proč se ruší?
- Jak se vyvíjely statistiky nemocnosti?
- Návrh na zrušení nebyl prodiskutován na tripartitě – tak si ji budeme simulovat na hodině

Jak to funguje?

SÍLA | RESPEKT | NEZÁVISLOST

Pohled zaměstnance

- Sick day
- Home office
- Dovolená
- „Neschopenka“

Pohled zaměstnavatele

- Dopředu neohlášený výpadek
- Práci musí udělat ostatní / musím vzít brigádníka
- Musím od 4. do 14. kalendářního dne platit za pracovní dny
- Mám s tím velkou administrativu
- I sick day stojí peníze (dokonce ještě více), ale min administrativy a dobré PR pro firmu

Příklad č. 1

- Zaměstnanec, pracující na plný úvazek 40 hod/týden, který má stabilní měsíční hrubou mzdu ve výši **30 000 Kč**, byl v roce 2018 nemocný 4 týdny (od 1. 3. do 29. 3. 2018).
- **V prvních třech pracovních dnech nedostane žádné peníze.**
- **Za každý pracovní den do 14. kalendářního dne** (tj. za 7 dní) dostane **od zaměstnavatele** náhradu mzdy ve výši **744 Kč** (tj. celkem $7 \times 744 = 5\,208$ Kč).
- Denní nemocenská dávka **od 15. kalendářního dne do konce pracovní neschopnosti** (tj. za 14 dnů) činí **533 Kč od státu** (tj. celkem $14 \times 533 = 7\,462$ Kč).
- Za 4 týdny dočasné pracovní neschopnosti tak zaměstnanec dostane celkem 12 670 Kč. To je v případě svobodného, bezdětného jedince **56 % jeho předchozí čisté měsíční mzdy** (ta činila 22 740 Kč).

Příklad č. 2

- Zaměstnanec, pracující na plný úvazek 40 hod/týden, který má stabilní měsíční hrubou mzdu ve výši **15 000 Kč**, byl v roce 2018 nemocný 4 týdny (od 1. 3. do 29. 3. 2018).
- **V prvních třech pracovních dnech nedostane žádné peníze.**
- **Za každý pracovní den do 14. kalendářního dne** (tj. za 7 dní) dostane **od zaměstnavatele** náhradu mzdy ve výši **376 Kč** (tj. celkem $7 \times 376 = 2\,632$ Kč).
- **Denní nemocenská dávka od 15. kalendářního dne do konce pracovní neschopnosti** (tj. za 14 dnů) činí **267 Kč od státu**. (tj. celkem $14 \times 267 = 3\,738$ Kč).
- Za 4 týdny dočasné pracovní neschopnosti tak zaměstnanec dostane celkem 6 370 Kč. To je v případě svobodného, bezdětného jedince **51 % jeho předchozí čisté měsíční mzdy** (ta činila 12 405 Kč).

Proč karenční doba?

Karenční doba – zavedení

- Od 1. 1. 2008, resp. od 1. 1. 2009
- Důvod: **zamezení zneužívání** dočasné pracovní neschopnosti jak ze strany zaměstnanců, tak i ze strany zaměstnavatelů
- Zavedena **náhrada mzdy/platu za pracovní neschopnost** hrazená zaměstnavatelem
- Zároveň byl **snížen odvod zaměstnavatele na nemocenské pojištění o jeden procentní bod** (z 3,3 % na 2,3 %).
- **Zcela zrušeno placení pojistného na nemocenské pojištění zaměstnancem** (do té doby 1,1 %) **a placení příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zaměstnancem** (do té doby 0,4 %).

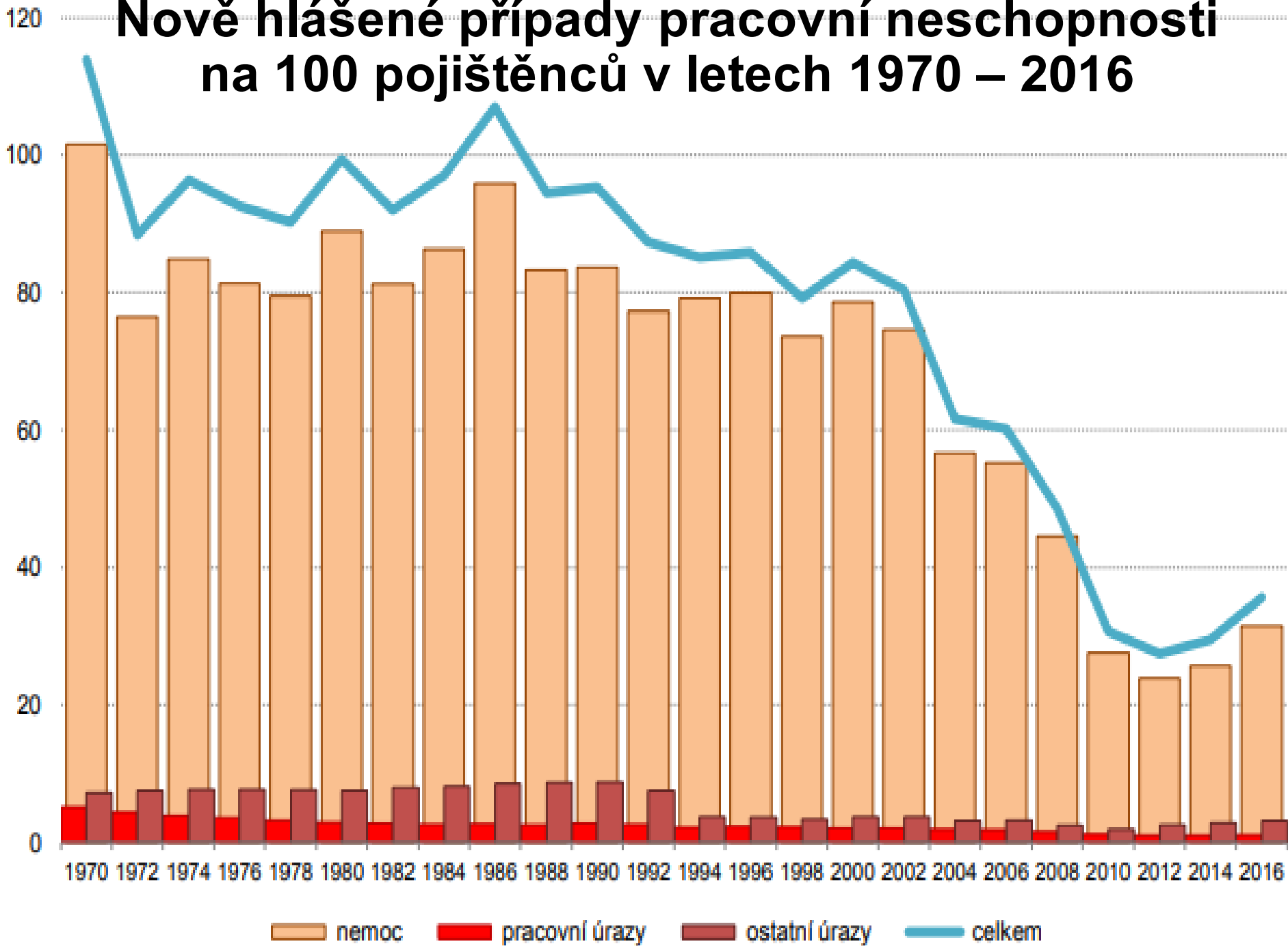
Karenční doba – zrušení

- Od 1. 7. 2019 (pokud to schválí Senát)
- Důvody:
 - Programové prohlášení vlády
 - Poškozuje nejchudší
 - Zdravotní následky – dlouhodobá nemocnost
 - Účet nemocenského pojištění v přebytku
- Kompenzace zaměstnavatelům – **snížení pojistného placeného na nemocenské pojištění zaměstnavatelem o 0,2 p. b. bodu (z 2,3 % na 2,1 %).**

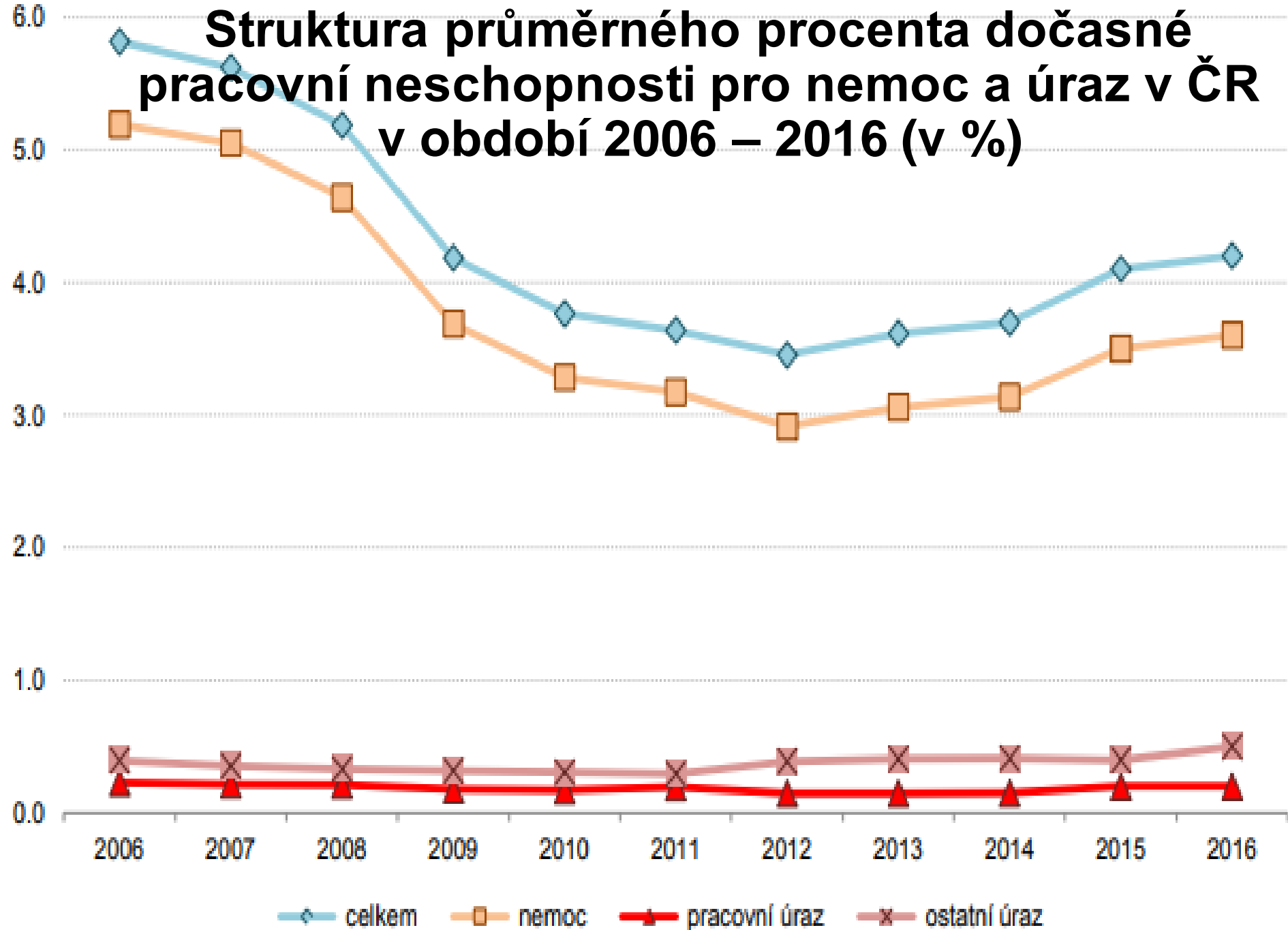

Statistiky

Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v letech 1970 – 2016

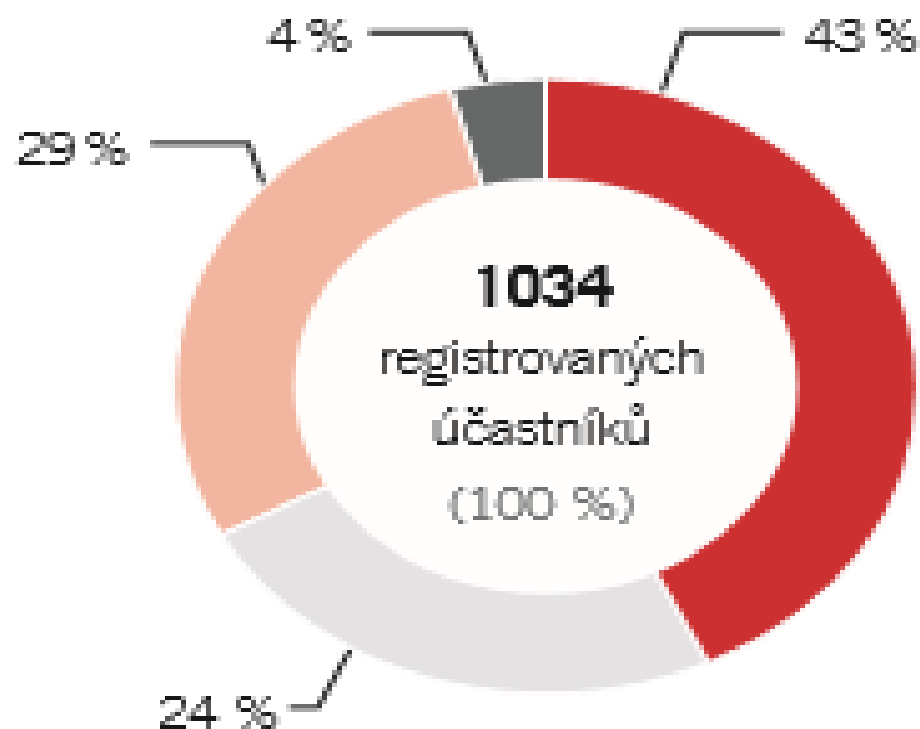
Struktura průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v ČR v období 2006 – 2016 (v %)

ROK	Průměrné procento pracovní neschopnosti	Počet případů DPN na 100 pojištěných	Průměrná doba trvání jednoho případu DPN
1993	5,30	83,31	23,22
1994	5,77	85,13	24,75
1995	6,15	91,86	24,44
1996	6,05	85,83	25,79
1997	6,25	86,73	26,31
1998	5,82	79,23	26,79
1999	5,95	83,28	26,10
2000	6,46	84,39	28,00
2001	6,75	86,16	28,59
2002	6,77	80,37	30,76
2003	6,81	81,66	30,45
2004	5,86	61,64	34,77
2005	6,13	68,19	32,79
2006	5,81	60,19	35,26
2007	5,62	59,31	34,58
2008	5,18	48,59	39,05
2009	4,18	33,89	45,06
2010	3,76	30,73	44,69
2011	3,64	30,13	44,08
2012	3,45	27,44	46,05
2013	3,61	29,99	44,00
2014	3,70	29,45	45,81
2015	4,06	34,69	42,74
2016	4,21	35,73	43,01

JAKÉ DOPADY MĚLO ZAVEDENÍ KARENČNÍ LHŮTY (NEPROPLÁCENÍ PRVNÍCH TŘÍ DNÍ NEMOCENSKÉ) NA NEMOCNOST VAŠICH ZAMĚŠTNANCŮ?

- Nemocnost zaměstnanců se výrazně snížila
- Nemocnost zaměstnanců se mírně snížila
- Nemocnost se nezvýšila a ani se nesnížila
- Nemocnost se zvýšila

Hra na tripartitu

SÍLA | RESPEKT | NEZÁVISLOST

Vláda

- ANO2011 – proti zrušení, ale je to cena za koalici s ČSSD, drží se stranou
- ČSSD – navrhovatel novely zákona, hlavní propagátor
- (KSČM – podporuje zrušení, nesouhlasí s kompenzací zaměstnavatelům)

Zaměstnavatelé

- Se zrušením nesouhlasí OSVČ, mikro, malí, střední i velcí podnikatelé
- Kompenzaci považují za nedostatečnou
- Obávají se zvýšených nákladů a výpadků ve výrobě
- Je nutná spoluúčast zaměstnanců, co se týká zdraví
- Chtějí jakékoliv zmírnění opatření

Odbory

- Podle šetření 85 % všech zaměstnanců souhlasí se zrušením karenční doby
- Zlepší se zdraví zaměstnanců, klesne dlouhodobá nemocnost
- Německo nemá karenční dobu
- Zaměstnavatelé na tom nebudou škodní, kompenzace převyšuje náklady

Děkuji za pozornost

Karina Kubelková

Hlavní analytička

Hospodářská komora České republiky

www.komora.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

